

Inīpit Tractatus de simonia Magi Johani
nis Gerson Cancellarii parisiensis.

Simoniae labes cōtra ius diuinū
vel de simoniae spē suspectū est in
conferente beneficiū ecclesiāz. etiā
sifit papa. exige vel extorquei a be
neficiando promptā pecuniam sub titulo p̄moꝝ
fructuū. ac impeditre processionē & officiationē
fiā. quousq; soluerit illam pecunia. Deducem⁹
cōclusionem hanc. Primo ex septem supposicō
mibus fundatis in iure diuino. De hinc responde
bim⁹ septem obiectiōmb;. Subinde septem cō
siderationes. vel doctrinas adhibeamus

Suppositio prima

Supponitur primo probatōni. q̄ i bene
ficio p̄sertim habente curā animaꝝ sunt
hec duo. sc; officium & beneficiū. Beneficiū aut̄
sicut dicitur et verū est datur ppter officium
Vnde ad ius & obligationē officiādi competit.
Ius beneficiū recipiēdi. sicut infra docebitur ex
omni iure. propterea nō debet obligari quis ad
officiandū p̄ traditionem ordinis sacri. vel alias
nisi beneficiū id est ius recipiēdi sustentacō; vite
simul anectat. **S**uppositio secunda

Supponitur p̄terea. q̄ officiū ecclesiasticū
quādoq; sumic̄ pro iure officiandi qnq;

p obingōe ad officiādū. qnq; vero p ipo adu
officiādi. Est aut̄ huiusmodi actus officiādi sic
descriptibilis. q est exercitium aliq; impensum
ad utilitatem alterius vel aliorum pro affectu
one felicitatis etne. et dampnationis euitatioē
Vnde per hanc ultimam clausulam differt of
ficium ecclesiasticum ab officio tpali vel ciuili. vi
delicet ratione finis proximi seu principaliter
intenti. quoniam finis proximus officij ciuilis
est felicitas seu tranquillitas politica vite pre
sentis. Officium autem ecclesiasticum habet fi
nem alioarem videlicet salutē animarū. **¶ Suppo**

Spponitur insuper q **fatio tercia**
hec tria sunt pure spiritualia scilicet ius
ad officiandum quod datur a superiori vocan
te vel eligente. quia nemo sibi sumat honorem
fm apostolum. s qui vocatur a deo sicut aaron
Similiter obligatio ad officiandum que confur
git ex consensu suscipientis hoc ius vel honorē
Similiter actus officiandi spūalis ē racōe finis
vel obiecti. et ut frequenter racōe ipius met ob
sequij. Sicut suut baptizāe. pdicaē. ordinaē cele
brare missam. absoluere et ita de reliquis

Spponitur amplius **¶ Supposito quarta**
stanq; sufficiente et expresse determinatiū de inē
8imo p xp̄m et p apol. q officium ecclesiasticū sic
tripharie sumptum pro iure. pro obligacōe et

et pro ipso opere correspondet beneficio tripha
rie proportionabiliter sumpto scilicet pro iure
pro obligatione et pro ipso opere. Vnde benefi
cium pro ipso iure sic potest describi. quod est Ius reci
piendi sustentacionem vite talis concedentem
ratione sui spiritualis officij. Obligacio autem ad
beneficium prestandum configuratur ex obligacione que
est ad officium. Vnde illi qui pure sponte ministriat
spiritualia non semper obligatur illis quibus fit hec
ministratio. cum tamen curatos vel platos ad hoc
ipsum eis ministrandum obligatos. Alioquin du
plici contricione vel onere punitur. Ceterum
actus beneficii actu officij vel exercitio correspondet
a hoc utique de iure diuino et inseparabili. Sicut de
ducit apostolus ex radice multiplici sumpta nunc
alege scripture. nunc a lege nature. Vnde sic ait
ubi prius. Quis militat stipendijs suis propriis
vniquam. Quis plantat vineam et de fructu eius
non edit. Quis pascit gregem et de lacte gregis
non manducet. nunc secundum hominem hec. An
et lex hec non dicit. Scriptum est ei in lege moysi
Non alligabis os buvis trituratis. Numquid de
vobis cura est deo. An propter nos hec dicit.
Nam propter nos hec scripta sunt. quoniam debet ipsa
arare querat. Et quod triturat ipsa fructus peccandi
Si nos vobis spiritualia seminamus non magnus
est si nos carnalia vestra metamus. Si alii patatis

pticipes sunt. quare non potius nos. Sed non
vni sumus hac potestate. sed omnia sustinemus
ne offendiculum deum euangelio christi. Nescitis
quoniam qui in sacrario operantur. que de sa-
cramento sunt eduti. Qui altario deseruunt cum altario
participant. Ita et dominus ordinavit huius qui euange-
lium enunciant. de euangelio vivant. Hec aposto-
lo per apostolum dominum. ¶ Supposito quinta

Sppomitur rursus quod in huius que sunt symo-
nica de iure diuino et non solum quia pro-
hibita lege humana ut ita loquimur more iurista-
rum. Papa potest committere symoniem. quoniam
diuine legi subicitur sicut alius. Dum autem tuus
reditur illam. grauius peccat quod maior habetur
Constat autem probatum est in primo. ut illud quod est ve-
spuale non permittatur emi vel vendi sic de yesi et sy-
mone mago scriptuam sacra palam reddit. Et sic determina-
nat episcopi ad discipulos loquens gratias accepistis
gratias date Math. 10. In eodem capitulo defiat quod deca
fuit de invenientibus res paci officium dum ait dignus est
operari cibo suo. Et Luce. 10. dicit mercede sua

Sppositio papali ratione iuris et obligacionis et opis
spuial et petit beneficium epiphale a portiobilitate accep-
tum. noloque ipsum papam non potest querere cum modis voluerit
beneficium illud exigere vel extorqueret. Sed iuxta legem di-
nam quod iustum est iuste exequitur. Et ab omni specie

mala sicut ueret apost. semet abstineat

Vppomitur vterius **Q** Suppositio septima
illud iustū ēē. a tale quale nemo sibi fieri
vellet q̄ de beneficio iure debito ipsi petro. ipse
det pecuniam prius q̄ beneficio vtatur. ne forte
vñtrarius sit. **Sic autem est in casu vñtriariorum.**
Cuius veritas ex hīs suppositionib; simul con-
binatis videt esse sufficienter ostensa. **C**uius de-
ductionis applicacionē obmittim⁹. que virtua-
lē a cōsolutiō stat i hoc. q̄ **I**us fiscipiedi t̄palia
q̄tūcū t̄palia videāt ē pue spūale rōe finis et
obieci ppter ea beneficiū ecclasiasticū nō magis
pot vndi. q̄ officium cui necessario cōnexū est
quale tamen officiū nō esse vñdibile. nemo nes-
cit ac. **Sed oppomitur ex radice multiplici**

Primo quia sicut **Q** Prima obiectio
per antiqua lege decime decimaz debebant
sumos sacerdoti a levitis numeri 18. a deutro. 15.
Sic non min⁹ i lege noua debetur hec determinatio
vel sufficiens recōpensatio facienda p̄ inferiores
ipsi pape. **H**ec autem recōpensatio videt ratio
nabilis q̄ fructus primi anni a quolibz benefi-
ciato psoluantur. qm̄ i hoc papa seruit eccliesie
Et ita propter hoc officiū in promouendo homi-
nes sibi debetur a pro sustentacione cōdecentis
Stat⁹ sui. **A**d hoc tam p̄ soē q̄ beneficia possunt
ongari **Q** Secunda obiectio

Amplius nō minus **¶ Secunda obiectio**
potest papa recipere vel petere pecuniam a
beneficiato etiam q̄ prius sit in possessione q̄
canoici ecclesie cathedralis. qui tamen canonici
de ɔfuetudine recipiūt tā pecunias numeratas
q̄ obligacionem ante possessionis ad p̄conem

Amplius non minus **¶ Tercia obiectio**
rationabiliter ymo rationabilis p̄t papa
recipere p̄mas anatas bñficiorū quas recipiūt
vel prelati inferiores. vel ecclesie cathedrēles v̄l
alique religiones. qd tamen ita fieri frequētā
inuenitur. **¶ Quarta obiectio**

Amplius beneficia multa traduntur ad fir-
num seu pensionem annuam vel in titulo
Et recipit qandoq; pars pensionis vel tota
pensio p̄us q̄ sit aliqd de redditibus acceptum

Amplius q̄ non **¶ Quinta obiectio**
ē p̄babile. q̄ p̄ tot tpa tolleasset ecclia in p̄
mouētib; a pmotis tale eractioez pecuinarum si
fuerit symomaca de iure dīmo. q̄ nō solū q̄ faciūt
mala. b q̄ oſciunt faciētib; fm apos. digni sunt
morte. **¶ Sexta obiectio**

Ampliū videt ex hījs seq̄ q̄ horribilē ɔfusio
fuerit battez in ecclia dei ppter defectū tituli
seu iuris in bñficijs a ſinter defectu admistēcōis
sacramētoz p̄ populos. ppter defectū vel suspensiō
nē ecclastice ptatis i mīstris **¶ Septia obiectio**

Amplius qualiter prouidetur sic promotis a
papa. vel altero promouente symoniam con-
mittente **Responsiones ad obiecta**

Respondendo talibus obiectis dicimus primo
quod inferunt et cocludunt aliquas veritates
ut quod officio pape debatur beneficium sufficiens et
concedens. et quod ab inferioribus sibi debetur subsi-
diu. et quod illud subsidiu potest vel potuit debitum
circumstantiis obseruatis accipi super fructibus
inferiorum beneficiorum. ubi non est aliter facta
pape sufficiens prius. sicut prima ratio satius
hoc cocludit. tam ex iure domino quam ex naturali per
supposito domino. Sed quod siat ex actio vel extorsio
Sicut conclusio loquitur. ratio non cocludit ac

Deinde cum opponitur et videtur concludi per se
secondam rationem de canonicis. Respondeamus
quod lata est differentia quoniam tales pecunie
non exiguntur a canonicis pro beneficio vel officio
sed pro communibus oneribus supportandis.
In quibus canonicus ille praetor erit quo ad
emolimenta communia. sicut pro fabrica pro pa-
ne. pro pueris de chorio. pro clientibus. pro cappis
et similibus. Non negamus tamen apud aliquos
quod modus exigendi non sit usquequam purus et
decens. licet non proprius symoniacus

Sed inquit tercias ratiocines concludit conformiter ad
prima. deberet ergo esse simul conformitas

de non exigendo fecūs ante pceptōem illorum.

Sicut nec exiguntur ab illis de quib; ē argumētū

Dēinde possum⁹ de quarta rātōne sicut de se
cūdā dicere. Et similiter de sequētib; quo ad
hoc q̄ valde multa phdolor fūt et fēa fūt haben-
tia malā sp̄cē turpis quest⁹. et in multis symo-
niacā p̄uitatē sicut et alia vītia regnāe videm⁹
passim apud hōies vitantes aut raro. apterea
dicit lex antiqua nō insequeris multitudinē ad
faciendū malū. Nec est enim argumentantis
maxima multitudo hoc agit. igit̄ est licitū qm̄
oppōitū cūntis frequēter et q̄i sep̄ stat cū andēte

Dēinde respōdetur p̄ hoc ad quītam addendo
q̄ apud bonos consēnciosos et eruditos
quos non exēcauit maliciā vel superbie vel ad-
ulacōnis vel auaricie talis symoniaca prauitas
reprobata est p̄ predicationes et doctrinas verb
et scriptis. et nouissime per hoc sacrū consilium
Constancei iudiciali seueritate damnata fuit
in capite ac

Dēinq; per premissa pat̄; ad sextam aliqua
lis responsio. Addendo q̄ aliqui et si non
dummodo potuerunt habere verum titulum in
suis beneficijs et verum ordinem sicut constat
et hoc propter excusationes aliquas probabi-
les apud aliquos tam prelatos q̄ subditos.
Subditos ei excusaē potuit ignorācia iūis faci-

In q̄b⁹ sup̄mus papa xp̄us sup̄pleuit et sup̄plet
in talib⁹ defectū prelator⁹. stāte bōā fide sōditor⁹
R̄t̄ionem potuit fortassis excusare respectus
redemp̄cōis proprie verationis. quēadmodū
etiam in simili theologi. q̄ vbi presbiter nolle
baptizare puerū positum in articulo mortis nisi
pecunia p̄accepta. Nec apparēt aliquis potens
vel sciens baptizare ppter defectum p̄sonae vel i
vñctionis parentes pueri dare possunt pecunia
non quidē intencionē emendi baptisma. s̄ redi
mendi verationem suam a puerō prouidendi
neq; p̄ hoc dicendi sunt cōsentire peccato symo
nie huius curati. Sicut in mateia de usuris p̄t
aliquis accipere p̄ usuram licite easibus certis
q̄uis alteri nullo mō liceat daē. Vnde redēpcō
verationis videtur habere locū. non quidē in ac
quiringendo ius nouū ad officium vel beneficium
hmōi spirituale presertim apud conferentem
s̄ inuenitur habere locūdum tollitit quei impe
dimentum qd̄ apponitit. ne quis iure suo vel re
fua pacifice potiatur vel utatur. Sic fortassis
excusabiles essent subditī respectu curatorū vel
plator⁹. dū compelluntur pecuniam ante tradere
q̄ res spirituales eis debite conferantur. Sicut
in exemplo priori de baptismo pauloꝝ de sepul
chris. de misericordia corporis cristi. de absolutioꝝ

Sacramentali. de collatione ordinum matrimo
niorum et similium.

Senq; p responso ad septuag; rōe; considera
tio septuplex notabilis satis oferet ad pre
missa. **P**rima consideratio.

Symoniacal abusus sicut de p se nō ē hēsis. Sic
nō aufert a papa necō suā ptatē vñ ecclias
tice ptatis plēitudinē. ymo nec executōz. Prima
ps ideo manifesta ē. q stat aliquē cē symoniacū
ex sola dēpuacō affect⁹ p auaciā remanēte in
dicō rōcō itellec⁹. qd sic agē pccmē. nō autē hēs
fiue dēpuacō hēsis per errorem in hīs que reā
fides tēdit. Potest nō omnī p̄fūppōne iuris vel
opis symoniac⁹ omis hūi in fide suspect⁹. Patet
alteā ps. qm̄ positiū legibz suis nonē papa sbie
ctus ut tales sūt. q̄ at symoniac⁹ suspēdat ab oī
iurisdicōis & licito ordīs exēcūtō tanq̄ extōicat⁹
ipso factō positūum est. quod non ligat papā
Cum par imparem non habeat imperium. Cū
preterea sit hoc modo solutus legibus intellige
pure positūis penalibus. ut supra ius hoc modo
sumptum. Sic intelligenda est distincō dñorū
iuristarum dum dicunt aliquid cē symoniacū
quia p̄hibitū ē i illo cāu nō posse papā omittē
symoniam. Plane nulla ē p̄prie symonia. n̄ q̄ p
hibita iure diuino vbi sc̄ conuenit contractus
iste rez spūaliū pro te omēsurabili nūmismate

do si des vel do ut des. Nichilomin⁹ apponitur
in aliquibus cōtractib⁹ non de se symomacis
pena symomie. Vbi necessariū est qđ hoc ideo di-
citur symomacū quia lege humana prohibitū
sicut aliquis punitur tanqđ hereticus p̄sumptōe
iuris positū. vel operis qui veracitē catholicus

Symomaca labes **C**onsideratio secunda
In papa conferendo platuram vel beneficiū
nō tollit nc̄cio ius ad beneficiū. neq; potestatis
ecclesiastice suspendit executionem. Hec conside-
ratio sequitur ex antecedenti. qm̄ p̄t papa velle
talit̄ promotū non incurere sententias iuris
positū. etiam vbi veram symomiam om̄itteret
conseniendo symomiae p̄motioni sue. quāvis
apud deum non euaderet omnem penā. Pat;
aliunde consideratio iuxta ea que dicta sunt cū
sertam objectionem de redēptione vexacōmis
Vel etiam vbi bona fides a simplex in promoto
esset ip̄mq; saluaret **C**onsideratio tercia

Symomaca labes pīculosior est ⁊ si nō quo
ad deum. tamen quo ad forum ecclesiasti-
cum in promotis per platos inferiores. qđ p̄ pa-
pam. Hoc p̄spicuū est in p̄cedenti consideracōe
attento qđ om̄is symomiacus ip̄o iure excōmu-
nicatus est cū reliquis penis. A quibus nō libe-
rac̄ per ordiariū quēadmodū de papatactū fuit
Symomaca labes **C**onsideratio quarta

quamvis posset excusari vel non inueniri circa
recepconem pecuniarum vel eorum que sunt
numismate mesurabilia quemadmodum sunt obse
quia vel fauores et obligatoie permissiones circa
spualium administratores in his testimoialibus conse
redis et similibus. Nichilominus expedit in his diebus
quod obserueret apostolica regula quod tu fieri potest. Ab
omni spe mala abstinet vos. Possunt de prima parte
deductio fieri per plurima cum diversos ordines et
statuta etea religiosos conuentus et seculares ecclesias
cum platos et officiarios suos circa cuatos et eorum
vicinios vel subditos sunt itaque plurima per tales
homines qui recte habent possunt intercedere. licet mo
facientes scandalis ut quod videtur fieri pactio de tpa
libus vel negacione spualium. seu dilacione propter tpaalia
vel ex aduerso fieri videtur propter tpaalia spualium col
lacione exercitium. vel frequenter ut in missis dicen
dis ut in horis lucrosis non aliter frequenter
Caueat igitur hec multiplex mali species per homines
speciem oppositam quantum fieri dabit quod non est non
posse scandalis omnibus acceptis occurrere

¶ Quinta consideratio

Simoiaca latet modus cuiusdam potest per reifica
tions intercedentes desiderando scilicet vel accipiendo tpaalia
non ut sit pecunia spualium vel cupiditatis nutrimentum
tum. sed necesse sustentacoris corporal adiumentum. Sic
itaque saluabit illic esse mutationem symomaticam

vbi tamen cōcurrat hoc do si des. vel do ut des
quoniam h̄e dictiones cōdicionales et causales
si ut propter et similes. non notabunt causam
principalem sed cōsecutivam et min⁹ principa-
lem seu motuam vel admīnūlatuā seu mīto-
riam. ut ibi. Indīmāui cor meum ad fatiendas
iustificationes tuas īēfīnum ppter retribuōe;
que vtīq; retributio referebat ad deum per
ap̄hetam. sicut finis sub fine. Vbi autem vnum
pter aliud sicut dicit p̄hus. vt robiq; vnum

Symoniaca labes **C**onsideracō sexta
Pōt quo ad ppterita fuscipere prouisionem
et medelam p̄ hoc sacrum. Concilii p̄ ē serena-
tionem consciarum et animarum salutem. Ta-
liter q aboleātur edicto generali quelibet pene
vel sententie iuris positui contra symomaticos
edite. cumabitabilib; ad beneficia iam obtenta
dando licentiam. īsup pro preterito. ut quilib;
possit eligere cōfessorem ydoneum qui eum sup
omnibus dubijs vel scrupul in foro conscientiae
soluat. Vide fortassis h̄e prouisio nimis lata
vel laxa iuxta seueritatem et clesiastice discipline
s habeatur respectus ad immensitatem miseri-
cordie dei et humanam fragilitatem. que mallet
sepe saluti proprie q̄ beneficio vel statui renun-
ciare. tollerabilis apparebit ista prouisio. Aut
si de necessitate pumiendi sūt aliq nimis notoie

scandalosi Nichiloinus de salute communicatis
atq; plurimorum prouidendum foret ac.

Symoniacal abusus poterit **¶** Septia ostendit
pro futuro preservacionem habere. Cogite
tur p hoc sacrum concilium ne passim et licenter
ut hattenus introeat consuetudo leges datas
veliam institutas renouando mutando. vel inter
pretando circa collationem omnium spiritualium tam a ca
pite quam a membris cum tali moderamine. quam neque
fiat strictior prohibitio trahalium quam oportet in
capite vel in membris. sicut factum esse plures
existimant in quibusdam neque rursum permittatur
talis laxatio. que vel veram symoniensem vel scanda
losam symoniensem speciem introducat. hec autem
particulariter omisisti sunt. Ceterum generale concilium
in qua potestate possit leges homini prescribere perstans
summo pontifici sine leviore pleitudine sue patatis uti
lis est predicatione. de qua si annuerit deus alias et ali
bi videbitur et cordando pleitudinem potestatis pa
palium cum ipsa pleitudine patatis consilij. Ad ratificationem
autem symoniae et symoniacos reformatos offerunt proprie
tates quae sequuntur. Quaz dedicando tam scriptis iam edi
tis. quam viua voce poterit apparere

Prima proposicio
Enīs principali iterum recipieendi trahalia pro
admissione spiritualium reddit huius proprietate
symoniacum in foro conscientiae et quo ad deum

et si hanc intentionem apertis ad extra mostre
indicis censendus est in ecclesiastico foro symo-
niacus. vel de symonia vehementer suspectus ac

Hinc principaliter **¶ Secunda propositio**
intentus accipiendo talia per administrationem
spiritualium tanquam ibi sit adequatio vera pecunia
ad premium. sicut est in commutacione talium ad i-
uricem redditum hominem proprie symoniacum

Hinc principaliter **¶ Tercia propositio**
intentus ut prius redditum hominem proprie
hereticum. si faciat hoc ex damnato intellectus
iudiciorum. quasi tale aliquid possit de facto a debito
de iure fieri. Et hoc si pertinacia comitetur

Obligatus ministrare **¶ Quarta propositio**
spiritualia sicut sunt sacramenta et beneficia
ecclesiastica potestabilitate et licite habere respectum
ad talem commodum mercedem et premium quis
minus principale et secundarium

Obligatus ministrare **¶ Quinta propositio**
spiritualia et ministrans ea habet verum
ius et potestatem recipiendi talia absque hoc quod
mendicet ea. et sub hac intentione licet minus
principali potest vel potuit obligare se ad ministrandum
spiritualia et pro mercede vel stipendio vel
cibo et sua sustentacione recipere talia sicut exemplificari
posset in omni statu ecclesiasticorum tam
secularium quam religiosorum a maioribus ad infimos

Obligatus mīstraē spūalia **Sexta ppō**
et ministrans ea sub spe vel exspectacōne
vel intencionē q̄ recipiat tpalia pro sustentā-
tione mīstri et mercede vel cibo operari. non
ideo conuincitur symoniacus. sicut nec ille qui
dat tpalia sub spe recipiendi spiritualia. ymmo
staret q̄ peccaret non tradendo ea. sicut in casu
mīstrans peccare posset abiciendo vel repro-
bando talia dona seu pocius mercede et stipēdia

Heclesiasticus mīstrās **Septima ppō**
Ex debito sue prelationis vel officij baptis-
ma confirmationem eucaristiam confessionem
ordies existētia vñctiōz sepulturā. Et ita de reli-
q̄s spūalibz. nō ideo cūcīt symonaic⁹. si āte vel
post mīstracōz recipiat tpalia ab ill qbz mīstrat
spiritualia ac

Octaua pposicio

Ecclasiastic⁹ officiās ex debito bñficio suo
sic frequētādo horas canicas vñl exeq̄as
mortuoz. nō ideo cūcīt symonaic⁹ si recipiat à
recipē itēdat distribuōes tpales assīgtas illis
q̄ talibz asistūt officijs. etiā dū aliquā sub hac
intēcōe mercedis vadit ad aliqđ officiū ecclasiasti-
cū alit p tūc nō itur. Exempli grā. si cuilibz etiā
religioso q̄ interessi mīgne misse in ecclia constā-
cien quotidie distribuēt vñ flore. Cōstat q̄
multā mīfessent q̄ mō nō interfūt. nec alias mī-
fessent. nec ideo symoniaci essent iudicandi.

Scholasticus prelatus **¶ Nona propositio**
aut aliis conferens beneficia ecclesiastica
non ideo concordatur symoniacus. si recipiat a be-
neficiatis aliqua trapalia ac **¶ Decimam propositio**

Extricatio symoie non ita debet procula-
re ducantur homines in mojora pericula
et scandala. per minimam symoie restrictionem.
Vbi non est. vel non potest esse symoniacus. si
habeatur intentio vera directio. nec ita ex ec-
clesiastice vel ecclesiastico dotatio debita iure
diuino euacuetur vel fraudetur sub hoc reforma-
tione pretextu velut a demonio meridiano

Extricatio symoie **¶ Undecima propositio**
primo facienda est a cordibus hominum
ostendendo. qualiter in corde vel intentio symo-
nica prauitas committitur et qualis debeat habet
cordis intentio dum ministracio spiritualium
sit vel exspectatur trapalium receptio

Extricatio symoie **¶ Duodecima propositio**
ab eccleesi sancta dei in capite et in membris
salubrius facienda est inducendo homines ad
timorem dei et ad custodim mandatorum suorum secundum le-
gem euangelicam per solam iurium penalium consti-
tutionem. quorum multiplicacione forsitan magis ect
restringenda per augenda. Multa enim reputa-
tet vel pumunt tantum symonica quam symonie rore
aprie non concludunt. Et ita faciunt viam domini

artam magis q̄ oportet **T**redecima appositiō

Domititur ad declaracionem premissorum pro
nunc alias posita h̄ec vniqa distinctione. Re
soluendo materiam de symonia. Possimus in
uenire distinctionem quadruplicem de intuitu
vel respectu commodi temporis pro spirituali
Potest enim intuitus ferri ad tempore cōmo
dum. primo tanq̄ ad premium rei spiritualis. q̄i
fit adequato valoris viuis rei ad alteram sicut
est in empōne et vendicōne in cūilibus. Pot
secundo ferri intuitus ad commodum temporale
tanq̄ ad motuum p̄m̄cipale dādi spiritualia
vel ad finem ultimū in quo s̄istit intuitus spūale
coferentis. potest tertio ferri intuitus cōmodi
temporalis tanq̄ ad motuum minus p̄m̄cipa
le. vel ad finem subordinatum sub ultimo fine.
potest quarto ferri intuitus commodi temporalis
tanq̄ ad rem debitam iure diuino pro sustēcōe
illius qui spiritualia submisstrat. inē doctrinam
christi et apostoli q̄ dignus est oparius mercede
sua. Tunc ad propositum dicim⁹ pro rūsione
succincta a solita q̄ prim⁹ intuitus a secūd⁹ fūt
vere symoiaci de iure dīmo et hūano. Et si coar
rat error intellectus q̄ sc̄; talia possint fieri sic in
p̄mo dicit̄. vel q̄ licite fiat. sic ponitur in utroq;
mō. tūc incurrit heresis appriēdā. Et hātedi fūt
symoiaci tales hereticā appriēdā si sint p̄tinaces

Dicimus consequenter q̄ si feratur intuitus ficio
vel quarto modis ille potest esse licitus. ymmo
laudabilis et meritorius ac debitus. Hoc tamē
attento q̄ obseruetur illud apli. Ab omni spē
mala abstinet vos. Nec est administratio spi
ritualium facta sub altero tali intuitu non appa
ret fieri ex modo suo intuitu primo vel secundo
Nec si non exercentur spiritualia si non primo
deritur tristitia. aut si turpiter exigantur et cū scā
dalo et auaricie. nota in quibus casib; possent
habei suspecti de symoniacâ prauitate sic agētes
et hoc presumptione iuris vel facti. Et possent i
hoc casu ipsi tanq̄ tales iudicantes enotari ac

Explícit tractatus de symonia. vñ Mgr̄
Johannis Gerson.